

दानियेलको पुस्तक - अठचालीस नम्बर

भविष्यवाणीको उद्घाटन: हबक्कूकको दर्शन, दुई पाटीहरू, र बाइबलीय व्याख्यामा “डेली” को रहस्यको महत्त्व

Jeff Pippenger

2024-01-12

उलाइ नदीको दर्शनद्वारा प्रतिनिधित्व गरिएको ज्ञानको वृद्धि नै अन्ततः हबक्कूकका दुई पटियामा लेखिएको थियो।

“ती भविष्यवाणीहरूसँग, जसलाई तिनीहरूले दोस्रो आगमनको समयसँग सम्बन्धित ठानेका थिए, तिनीहरूको अनिश्चितता र उत्कण्ठाको अवस्थालाई विशेष रूपमा अनुकूल शिक्षा पनि गाँसिएको थियो, जसले तिनीहरूलाई विश्वासमा धैर्यपूर्वक प्रतीक्षा गर्न प्रोत्साहित गर्थ्यो कि अहिले तिनीहरूको समझमा अँध्यारो रहेको कुरा उचित समयमा स्पष्ट पारिनेछ।”

“यी अगमवाणीहरूमध्ये हबक्कूक २:१-४ को यो अगमवाणी पनि थियो: ‘म मेरो पहरामा उभिनेछु, र गढीमाथि आफूलाई स्थापित गर्नेछु, र उहाँले मसँग के भन्नुहुनेछ, अनि जब मलाई हप्काइन्छ, तब म के उत्तर दिनेछु, त्यो हेर्न म निगरानी गर्नेछु। तब परमप्रभुले मलाई उत्तर दिनुभयो, र भन्नुभयो, दर्शन लेख, र त्यसलाई पाटीहरूमा स्पष्टसँग लेख, ताकि त्यसलाई पढ्ने मानिस दौडिन सकोस्। किनकि दर्शन अझै तोकिएको समयका लागि हो, तर अन्त्यमा त्यसले बोल्नेछ, र झूटो ठहरिनेछैन: यद्यपि त्यो ढिलो भएझैं लागे, त्यसको प्रतीक्षा गर; किनकि त्यो निश्चय नै आउनेछ, त्यो ढिलो हुनेछैन। हेर, जसको प्राण घमण्डले उचालिएको छ, त्यो त्यसमा सीधा छैन: तर धर्मीचाहिँ आफ्नै विश्वासद्वारा जीवित रहनेछ।”

“सन् १८४२ मै नै यस अगमवाणीमा दिइएको ‘दर्शन लेख, र त्यसलाई पाटीहरूमा स्पष्ट पार, ताकि त्यसलाई पढ्ने दौडिन सकोस्’ भन्ने निर्देशनले चार्ल्स फिचलाई दानियेल र प्रकाशको पुस्तकका दर्शनहरूलाई स्पष्ट पार्न एक अगमवाणीगत चार्ट तयार गर्ने प्रेरणा दिएको थियो। यस चार्टको प्रकाशनलाई हबक्कूकलाई दिइएको आज्ञाको परिपूर्तिको रूपमा हेरिएको थियो। तथापि, त्यतिबेला कसैले पनि यही अगमवाणीमा दर्शनको सिद्धिमा देखापर्ने एउटा प्रत्यक्ष विलम्ब—एक ढिलाइको समय—समेत प्रस्तुत गरिएको छ भन्ने कुरा ध्यान दिएन। निराशापछि, यो धर्मशास्त्रीय वचन अत्यन्त अर्थपूर्ण देखियो: ‘किनकि दर्शन अझै तोकिएको समयकै निम्ति हो, तर अन्तमा त्यसले बोल्नेछ, र झूटो ठहरिनेछैन; यद्यपि त्यो ढिलो होला, त्यसको प्रतीक्षा गर; किनकि त्यो निश्चय नै आउनेछ, त्यो ढिलो हुनेछैन.... धर्मीजन आफ्नो विश्वासद्वारा जीवित रहनेछ।’ द ग्रेट कन्ट्रोभर्सी, 391, 392.”

हबक्कूकका दुई पट्टिकाहरू भविष्यवाणीगत रूपमा दुई साक्षीहरू हुन्। बाइबलीय दृष्टिले, सत्य स्थापित गर्न दुई साक्षीहरूलाई एकसाथ ल्याइनु पर्छ।

तर यदि उसले तिम्रो कुरा सुन्दैन भने, तिमीले आफूसँग अरू एक वा दुई जनालाई लिएर जाऊ, ताकि दुई वा तीन साक्षीहरूको मुखबाट हरेक कुरा स्थापित होस्। मत्ती 18:16।

जब हबक्कूकका दुई पट्टिकाहरू (१८४३ र १८५० का अग्रणी चार्टहरू) एकअर्कामाथि राखिन्छन्, तब तिनीहरूले मिलेरको स्वप्नका रत्नहरू भएका सत्यहरूलाई पुष्टि गर्छन्। पहिलो पट्टिकामा चित्रित १८४३ को भूल, जब दोस्रो पट्टिकासँग एकअर्कामाथि राखिन्छ, तब त्यसले दर्शनको ढिलाइको समयलाई स्थापित गर्छ। मिलेरले (त्यो इतिहासका प्रतीकात्मक पहरदारले) आफ्नो इतिहासको विवादको क्रममा आफूले के भन्नुपर्छ भनी सोधे।

म मेरो पहरामा उभिनेछु, र बुर्जामाथि आफैलाई स्थापना गर्नेछु, र उहाँले मसँग के भन्नुहुनेछ भनी हेर्नलाई, र जब म झिड्काइनेछु तब मैले के उत्तर दिनेछु भनी जाग्रम रहनेछु। हबक्कूक २:१।

प्रभुले मिलरलाई दर्शन लेख्नु भनी निर्देशन दिनुभयो, र आफ्नो सपनामा उनले दर्शन समाविष्ट भएको सन्दूक आफ्नो कोठाको बीचमा रहेको एउटा टेबुलमाथि राखे।

अनि परमप्रभुले मलाई उत्तर दिनुभयो, र भन्नुभयो, दर्शन लेख, र त्यसलाई पट्टिकाहरूमा स्पष्टसँग लेख, ताकि जसले त्यसलाई पढ्छ ऊ दौडिन सकोस्। हबकूक 2:2।

त्यसपछि ती तालिकाहरूले ढिलाइको समय र पहिलो निराशालाई पहिचान गर्छन्।

किनकि दर्शन अझै नियुक्त समयकै लागि हो, तर अन्तमा त्यसले बोल्नेछ, र झूटो ठहरिनेछैन; त्यो ढिलो भए तापनि, त्यसको प्रतीक्षा गर; किनकि त्यो निश्चय नै आउनेछ, त्यो ढिलो हुनेछैन। हबकूक २:३।

ज्ञानको वृद्धिद्वारा उत्पन्न भएको तीन-चरणीय जाँच-प्रक्रिया (मिलरका रत्नहरू) त्यसपछि प्रस्तुत गरिन्छ।

हेर, जसको प्राण अहङ्कारले उचालिएको छ, त्यो उहाँभित्र सोझो छैन; तर धर्मीचाहिँ आफ्नो विश्वासद्वारा जीवित रहनेछ। हबकूक 2:4.

दानियेल अध्याय बाह्रको परीक्षात्मक प्रक्रियाद्वारा उपासकहरूका दुई वर्ग प्रकट गरिनेछन्।

अनि उहाँले भन्नुभयो, “हे दानिएल, आफ्नो बाटो लाग; किनकि यी वचनहरू अन्तको समयसम्म बन्द गरिएका र मोहर लगाइएका छन्। धेरै जना शुद्ध पारिनेछन्, उज्याला बनाइनेछन्, र जाँचिनेछन्; तर दुष्टहरूले दुष्टतै गर्नेछन्; अनि दुष्टहरूमध्ये कसैले पनि बुझ्नेछैन; तर बुद्धिमानहरूले बुझ्नेछन्।” दानिएल 12:9, 10.

दानियेलका बुद्धिमानहरू मत्ती पच्चीसका ती बुद्धिमान कुँवारीहरू हुन्, जो विश्वासद्वारा धर्मी ठहराइएका थिए; र दुष्टहरू ती मूर्ख कुँवारीहरू थिए, जो घमण्डमा उचालिएका थिए। मिलरको स्वप्नको अन्त्यमा, ती बहुमूल्य रत्नहरूले दश कुँवारीहरूको दृष्टान्तमा भएको तेललाई प्रतिनिधित्व गर्छन्, जुन सन्देश नै थियो।

“जब हामीले परमेश्वरले हामीकहाँ पठाउनुभएको सन्देशहरू ग्रहण गर्दैनौं, तब परमेश्वर अपमानित हुनुहुन्छ। यसरी हामी त्यस सुनौलो तेललाई अस्वीकार गर्छौं, जुन उहाँले हाम्रा प्राणहरूमा खन्याउन चाहनुहुन्छ, ताकि अन्धकारमा रहेका मानिसहरूलाई सञ्चारित गरियोस्। जब यो आह्वान आउनेछ, ‘हेर, दूलहा आउँदैछ; उहाँलाई भेट्न निस्क’, तब जसले पवित्र तेल ग्रहण गरेका छैनन्, जसले आफ्ना हृदयमा ख्रीष्टको अनुग्रहलाई साँचेर राखेका छैनन्, तिनीहरूले मूर्ख कन्याहरूले जस्तै आफूहरू आफ्ना प्रभुलाई भेट्न तयार नरहेका छन् भन्ने पाउनेछन्। तेल प्राप्त गर्ने शक्ति तिनीहरूमा आफैँभित्र छैन, र तिनीहरूको जीवन विनष्ट हुन्छ।” Review and Herald, July 20, 1897.

अन्तिम दिनहरूमा मिलरका रत्नहरूको ज्योति दस गुणा बढी उज्यालो हुनेछ, र संख्या दस तथा ज्योति दुवै परीक्षाका प्रतीकहरू हुन्। अन्तिम दिनहरूमा, जो मिलरको सपनाको अन्त्यद्वारा प्रतिनिधित्व गरिएका छन्, हबकूकका पट्टिकाहरूमा प्रतिनिधित्व गरिएको सत्यको ज्योतिले एउटा परीक्षात्मक सन्देश उत्पन्न गर्दछ, जुन दस कन्याहरूको दृष्टान्तमा मध्यरातको पुकारको सन्देशका रूपमा प्रतिनिधित्व गरिएको छ। त्यो परीक्षाको प्रक्रिया मिलरवादी इतिहासको परीक्षाको प्रक्रियाकै पुनरावृत्ति हो, किनकि दस कन्याहरूको दृष्टान्त अन्तिम दिनहरूमा अक्षरशः पुनः दोहोरिन्छ।

“दस कुँवारीहरूको दृष्टान्ततर्फ मलाई प्रायः संकेत गरिन्छ, जसमा पाँच बुद्धिमती थिइन्, र पाँच मूर्ख। यो दृष्टान्त अक्षरशः पूरा भएको छ र हुनेछ, किनकि यसको विशेष अनुप्रयोग यही समयसँग सम्बन्धित छ, र तेस्रो स्वर्गदूतको सन्देशझैं, यो पूरा भएको छ र समयको अन्त्यसम्म वर्तमान सत्यको रूपमा रहिरहनेछ।” Review and Herald, August 19, 1890.

दश भनेको परीक्षाको प्रतीक हो, र दस दिनको अन्त्यमा दानियेल र ती तीन जना योग्य पुरुषहरू, बाबेलको आहार खानेहरूभन्दा देखिने रूपमा अझ सुन्दर र पुष्ट पाइए। हबकूकमा चित्रित घमण्डी, जसले विश्वासद्वारा होइन तर

दम्भद्वारा जीवन बितायो, त्यसले बाबेलको चरित्र विकास गर्‍यो। मिलेराइट इतिहासमा तिनीहरू बाबेलकी छोरीहरू बने, र हबक्कूकमा चाहिँ तिनै व्यक्तिहरूको चरित्र पहिचान गर्नका लागि, जसले विश्वासद्वारा बाँच्ने छनोट गरेनन्, पोपसत्ताको भविष्यवाणीसम्बन्धी विशेषताहरू प्रयोग गरिएका छन्।

हेर, जसको प्राण अहङ्कारले उचालिएको छ, त्यो उसमा सीधा छैन; तर धर्मी जन आफ्नै विश्वासद्वारा जीवित रहनेछ। हो, दाखमद्यद्वारा ऊ अपराध गर्दछ, ऊ एक घमण्डी मानिस हो, ऊ घरमै अडिग रहँदैन; जसले आफ्नो अभिलाषालाई अधोलोकोझैँ फैलाउँछ, र मृत्युजस्तै हुन्छ, र तृप्त हुन सक्दैन; तर उसले सबै जातिहरूलाई आफ्नातिर जम्मा गर्दछ, र सबै मानिसहरूलाई आफ्नै निम्ति थुपार्छ। के यी सबैले उसका विरुद्ध एक दृष्टान्त उठाउनेछैनन्, र उसका विरुद्ध एक व्यङ्ग्यपूर्ण उखान बोल्नेछैनन्, र यसो भन्नेछैनन्, “धिकार त्यसलाई, जसले आफ्नो नभएको कुरा बढाउँछ! कहिलेसम्म? र त्यसलाई, जसले आफूलाई बाक्लो हिलोले भारी बनाउँछ!” के ती अकस्मात् उठ्नेछैनन्, जसले तिमीलाई टोक्नेछन्, र ती जान्नेछैनन्, जसले तिमीलाई सताउनेछन्, र तिमी तिनीहरूको लुटको माल हुनेछौ? किनकि तिमीले धेरै जातिहरूलाई लुटेका छौ, मानिसहरूका रगतको कारणले, र देशमाथिको, शहरमाथिको, र त्यसमा बसोबास गर्ने सबैमाथिको हिंसाको कारणले, मानिसहरूका बाँकी सबै जनहरूले तिमीलाई लुट्नेछन्। हबक्कूक 2:4-8।

मत्ती पच्चीसका कुमारीहरूमा ल्याइएको परीक्षाको प्रक्रियाले उपासकहरूको एउटा यस्तो वर्ग उत्पन्न गर्छ, जसले उत्तरतर्फका राजाको (पापसीको) चरित्र विकास गरेका छन्, जो “धेरै जातिहरूलाई लुट्ने” शक्ति पनि हो। अचानक डसाइने त्यही पापसीय शक्ति हो, जसरी ईजेबेललाई कुकुरहरूले खाएका थिए।

परमप्रभु यसो भन्नुहुन्छ: हेर, उत्तर देशबाट एउटा जाति आउँदछ, र पृथ्वीका छेउछाउबाट एउटा महान् राष्ट्र उठाइनेछ। तिनीहरूले धनुष र भाला समात्नेछन्; तिनीहरू निर्दयी छन्, र दया गर्दैनन्; तिनीहरूको स्वर समुद्रझैँ गर्जन्छ; अनि हे सियोनकी छोरी, तेरो विरुद्ध युद्धका निम्ति पङ्क्तिबद्ध मानिसहरूझैँ तिनीहरू घोडाहरूमा सवार भएर आउनेछन्। हामीले त्यसको खबर सुनेका छौँ; हाम्रा हात शिथिल भएका छन्; वेदनाले हामीलाई समातेको छ, र प्रसववेदनामा परेकी स्त्रीको झैँ पीडाले। खेतमा नजाऊ, न त बाटोमा हिँड; किनकि शत्रुको तरवार र चारैतिर त्रास छ। हे मेरा प्रजाकी छोरी, भाङ्गाले आफ्नो कम्मर बाँध, र खरानीमा लोटपोट होऊ; एउटै छोराको लागि गरेझैँ शोक गर, अत्यन्त तीतो विलाप गर; किनकि विनाशक अचानक हामीमाथि आउनेछ। यर्मिया ६:२२-२६।

हबक्कूकका दुई वर्गहरू ती हुन् जो विश्वासद्वारा धर्मी ठहरिन्छन्, र ती जो बाबेलका सिद्धान्तहरू खाए र पिए। मिलरको सपनाको अन्तिम दिनहरूमा कुमारीहरूका रूपमा प्रतिनिधित्व गरिएकाहरूले या त ख्रीष्टको चरित्र विकास गर्छन्, र यसरी परमेश्वरको छाप प्राप्त गर्छन्, अथवा तिनीहरूले पोपसत्ताको चरित्र विकास गर्छन् र पशुको छाप प्राप्त गर्छन्।

“नैतिक अन्धकारको बीचमा साँचो ज्योति चम्कने समय आएको छ। तेस्रो स्वर्गदूतको सन्देश संसारतर्फ पठाइएको छ, मानिसहरूलाई तिनीहरूको निधारमा वा तिनीहरूको हातमा पशुको छाप वा त्यसको प्रतिमाको छाप ग्रहण गर्नेदेखि चेतावनी दिँदै। यो छाप ग्रहण गर्नुको अर्थ पशुले गरेको जस्तै निर्णयमा पुगु, र परमेश्वरको वचनको प्रत्यक्ष विरोधमा उही विचारहरूको समर्थन गर्नु हो। यो छाप ग्रहण गर्ने सबैका विषयमा परमेश्वर भन्नुहुन्छ, ‘त्यसले पनि परमेश्वरको क्रोधको दाखमद्य पिउनेछ, जो उहाँको रोषको कचौरामा नमिसाइकन खन्याइएको छ; अनि पवित्र स्वर्गदूतहरूको सामुन्ने र थुमाको सामुन्ने त्यसलाई आगो र गन्धकद्वारा यातना दिइनेछ।’” Review and Herald, July 13, 1897.

बाबेलको दाखमद्य पिउने कुमारीहरूले अन्ततः परमेश्वरको क्रोधको दाखमद्य पिउनेछन्। यशैयामा, एप्रैमका मतवालाहरूले सबै कुरा उल्टो पारेर आफ्नो अन्धो मतवालापन प्रकट गर्छन्, र त्यस्तो कार्यलाई “कुम्हारको माटो” ठानिनु पर्छ।

“नित्य” लाई ख्रीष्टको प्रतीकको रूपमा पहिचान गर्नुले “नित्य” को सत्यलाई पूर्णतः उल्टाइदिन्छ, किनकि “नित्य” शैतानी प्रतीक हो। “नित्य” लाई मूर्तिपूजकतावादको रूपमा मिलरले गरेको पहिचान हबक्कूकका पाटीहरूमा प्रत्यक्ष

रूपमा प्रतिनिधित्व गरिएको छ। थिस्सलोनिकीहरूमा रहेको उक्त खण्डको मिलरद्वारा गरिएको खोज, जसले उनलाई यो बुझ्न सक्षम बनायो कि परमेश्वरको मन्दिरमा बस्ने “पापको मानिस” प्रकट होस् भनी “हटाइयो” भन्ने कुरा मूर्तिपूजकतावाद नै थियो, दोस्रो थिस्सलोनिकी, अध्याय २ मा अवस्थित मुख्य सत्य हो।

“मैले अगाडि पढिरहेँ, र यो [दैनिक] भेटिएको अर्को कुनै स्थान पाउन सकिनँ, दानिएल बाहेक। त्यसपछि मैले [एक कन्कोर्डेन्सको सहायताले] त्यससँग सम्बन्धित रहेका ती शब्दहरू लिएँ, ‘हटाइनेछ;’ उसले दैनिक हटाइनेछ; ‘जुन समयदेखि दैनिक हटाइनेछ,’ आदि। मैले अगाडि पढिरहेँ, र मलाई लाग्यो कि यस पदमा कुनै प्रकाश भेटाउनेछैनँ; अन्ततः म २ थिस्सलोनिकी २:७, ८ मा पुगें। ‘किनकि अधर्मको रहस्य त अहिले नै क्रियाशील छ; केवल जो अहिले रोकीरहेको छ उसले तबसम्म रोकीरहनेछ, जबसम्म त्यो बाटोबाट हटाइँदैन, अनि त्यसपछि त्यो दुष्ट प्रकट गरिनेछ,’ आदि। र जब म त्यो पदमा पुगें, ओ, सत्य कति स्पष्ट र महिमामय देखापऱ्यो! यही रहेछ! यही नै दैनिक हो! अब, ‘जो अहिले रोकीरहेको छ,’ अथवा बाधा दिइरहेको छ, भन्नाले पावलको अभिप्राय के हो? ‘पापको मानिस,’ र ‘दुष्ट’ भन्नाले पोपवाद अभिप्रेत छ। अब, पोपवाद प्रकट हुनबाट कुन कुराले बाधा दिन्छ? किन, त्यो त पगानवाद हो; त्यसो भए, ‘दैनिक’ भन्नाले पगानवाद नै हुनुपर्छ।” —विलियम मिलर, *Second Advent Manual*, पृष्ठ ६६। *Advent Review and Sabbath Herald*, January 6, 1853.

थिस्सलोनिकीहरूमा “दैनिक” को अर्थ, जसलाई मिलरले उक्त खण्डको मुख्य सत्यका रूपमा पत्ता लगाए। जब पावलले ती मानिसहरूलाई चिन्हित गर्छन् जसले सत्यलाई प्रेम गर्दैनन्, र जसले त्यसकारण प्रबल भ्रम प्राप्त गर्नेछन्, तब उहाँले निश्चय नै सामान्य अर्थमा सत्यप्रतिको घृणालाई संकेत गरिरहनुभएको हुन्छ; तर उक्त खण्डमा प्रत्यक्ष रूपमा उल्लेख गरिएको सत्य भने यही हो कि “दैनिक” ले मूर्तिपूजक रोमलाई जनाउँछ।

शरीरको ज्योति आँखा हो; यसकारण यदि तिम्रो आँखा एकचित्त छ भने तिम्रो सारा शरीर ज्योतिले भरिपूर्ण हुनेछ। तर यदि तिम्रो आँखा दुष्ट छ भने तिम्रो सारा शरीर अन्धकारले भरिपूर्ण हुनेछ। यसकारण यदि तिमीभित्रको ज्योति नै अन्धकार हो भने, त्यो अन्धकार कति महान् हुनेछ! कुनै मानिसले दुई मालिकको सेवा गर्न सक्दैन; किनकि उसले कि त एउटालाई घृणा गर्नेछ र अर्कोलाई प्रेम गर्नेछ; अथवा एउटासँग लागिरहनेछ र अर्कोलाई तुच्छ ठान्नेछ। तिमीहरूले परमेश्वर र मामोन दुवैको सेवा गर्न सक्दैनौ। मत्ती ६:२२-२४।

सत्यप्रतिको प्रेम मात्र हुन्छ, अथवा सत्यप्रतिको घृणा। बीचको कुनै भूमि छैन। मत्ती पच्चीसका मूर्ख कुँवारीहरूमाथि आउने प्रबल भ्रम तिनीहरूले मिलरका रत्नहरूको ज्योति अस्वीकार गरेका कारणमा आधारित छ, जुन अन्तिम परीक्षालाई प्रतिनिधित्व गर्छन्। प्राचीन इस्राएलको अन्तिम परीक्षा तिनीहरूको दशौँ परीक्षा थियो, र अन्तिम दिनहरूमा मिलरका रत्नहरू दश गुणा बढी उज्ज्वल चम्कन्छन्। मिलरका रत्नहरूको अस्वीकारको प्रतीक “the daily” हो, जसलाई एफ्राइमका मतवालाहरूले एड्भेन्टवादको तेस्रो पुस्तामा उल्ट्याइदिए। “The daily” मूर्तिपूजकताको एउटा शैतानी प्रतीक हो। मतवालाहरूले एउटा जाली रत्न भित्र्याए, जुन तिनीहरूले धर्मत्यागी प्रोटेस्टेन्टवादबाट ल्याएका थिए, र जसले “the daily” लाई ख्रीष्टको प्रतीकका रूपमा चिन्हित गर्दछ।

मिलरको आफ्ना रत्नहरूबारेको समझ उसलाई उठाइएका ऐतिहासिक परिस्थितिद्वारा सीमित भएको थियो। दोस्रो आगमन नै अर्को भविष्यसूचक घटना हो भन्ने दृढ विश्वासका कारण, सन् १७९८ मा पापत्वमा लागेको घातक घाउले केवल दानियेल २ को चौथो तथा अन्तिम पार्थिव राज्यलाई मात्र प्रतिनिधित्व गर्न सक्थ्यो। “दैनिक” सम्बन्धी उनको बुझाइ पनि सीमित थियो, किनकि उनको गवाही यही हो कि प्रकाशद्वारा उनी अध्ययनको एउटा विशिष्ट विधितर्फ डोर्याइए, जसमा उनले आफ्नो बाइबल, *Cruden's Concordance* प्रयोग गरे र केही समाचारपत्रहरू पढे। त्यसरी अध्ययन गर्ने उनको निर्णय केवल उनको मनमा आएको थियो।

“म देइस्ट रहेको ती बाह्र वर्षको अवधिमा मैले भेटाउन सकेका सबै इतिहासहरू पढें; तर अब म बाइबललाई प्रेम गर्न थालें। त्यसले येशूको विषयमा शिक्षा दिँथ्यो! तर पनि बाइबलको धेरै अंश मेरो लागि अझै अन्धकारमय थियो। सन् १८१८ वा १९ मा, मैले भेट गर्न गएको एक जना मित्रसँग कुराकानी गरिरहँदा—जसले म देइस्ट हुँदा मलाई चिनेका थिए र मेरा कुरा सुनेका थिए—उनले केही अर्थपूर्ण ढङ्गले सोधे, ‘तिमी यस पदको र त्यस पदको विषयमा के सोच्दछौ?’ यसरी उनले ती पुराना पदहरूलाई जनाइरहेका थिए, जसप्रति म देइस्ट हुँदा आपत्ति

जनाउँथे। उनले के अभिप्राय राखेका हुन् भन्ने मैले बुझें, र उत्तर दिएँ—यदि तिमीले मलाई समय दियौ भने, म तिमीलाई ती पदहरूको अर्थ बताउनेछु। ‘तिमीलाई कति समय चाहिन्छ?’ उनले सोधे। ‘मलाई थाहा छैन, तर म तिमीलाई बताउनेछु,’ मैले उत्तर दिएँ, किनकि मैले यो विश्वास गर्न सकिनँ कि परमेश्वरले यस्तो प्रकाश दिनुभएको होस् जुन बुझ्न नै सकिँदैन। त्यसपछि मैले मेरो बाइबल अध्ययन गर्ने निश्चय गरें, यस विश्वासका साथ कि पवित्र आत्माले के अभिप्राय गर्नुभएको हो, म पत्ता लगाउन सक्नेछु। तर मैले यो संकल्प गर्नेबित्तिकै मेरो मनमा यो विचार आयो—‘यदि तिमीले यस्तो खण्ड भेट्यौ जुन तिमीले बुझ्न सक्दैनौ भने, तिमी के गर्नेछौ?’ त्यसपछि बाइबल अध्ययन गर्ने यो विधि मेरो मनमा आयो:—म त्यस्ता खण्डहरूका शब्दहरू लिनेछु, तिनीलाई बाइबलभरि पछ्याउनेछु, र यसरी तिनको अर्थ पत्ता लगाउनेछु। मसँग Cruden’s Concordance थियो, जुन मेरो विचारमा संसारकै सर्वश्रेष्ठ हो; त्यसैले मैले त्यो र मेरो बाइबल लिएँ, र आफ्नो लेख्ने मेजमा बसेँ, अनि अलिकति समाचारपत्रबाहेक अरू केही पढिनँ, किनकि म मेरो बाइबलको अर्थ के हो भन्ने जान्न दृढसंकल्पित थिएँ।

Apollos Hale, The Second Advent Manual, 65.”

मिलरका रत्नहरू केवल उनको अध्ययन-विधिद्वारा मात्र चिनिएका थिएनन्, तर परमेश्वरबाट प्राप्त प्रत्यक्ष प्रकाशद्वारा पनि चिनाइएका थिए।

“परमेश्वरले आफ्नो दूतलाई बाइबलमाथि विश्वास नगर्ने एक जना किसानको हृदयमा प्रभाव पार्न पठाउनुभयो, ताकि उसलाई अगमवाणीहरू खोजी गर्न अगुवाइ गरियोस्। परमेश्वरका दूतहरूले त्यस चुनिएको जनालाई बारम्बार भेट दिए, उसको मनलाई मार्गदर्शन गर्न र परमेश्वरका जनताका लागि सधैं अँध्यारो रहिआएका अगमवाणीहरू उसको समझका निम्ति खोलीदिन। सत्यको श्रृंखलाको आरम्भ उसलाई दिइयो, र ऊ एकपछि अर्को कडी खोज्दै जान अगुवाइ गरियो, यहाँसम्म कि उसले परमेश्वरको वचनलाई आश्चर्य र प्रशंसाभावका साथ हेर्न पुग्यो। उसले त्यहाँ सत्यको एक सिद्ध श्रृंखला देख्यो। उसले प्रेरणारहित ठानेको त्यो वचन अब आफ्नो सौन्दर्य र महिमासहित उसको दृष्टिसामु खुल्यो। उसले देख्यो कि पवित्रशास्त्रको एउटा अंशले अर्को अंशको व्याख्या गर्दछ, र जब एउटा पद उसको समझका निम्ति बन्द हुन्थ्यो, तब उसले वचनको अर्को भागमा त्यसलाई स्पष्ट पार्ने कुरा भेट्नुहुन्थ्यो। उसले परमेश्वरको पवित्र वचनलाई आनन्दसाथ, र अत्यन्त गहिरो आदर तथा भयभक्तिसहित ग्रहण गर्यो।” Early Writings, 230.

जब बहिनी ह्याइटले “परमेश्वरले आफ्ना स्वर्गदूतलाई” मिलरकहाँ पठाउनुभयो भनी भन्नुहुन्छ, त्यसले मिलरकहाँ पठाइएका स्वर्गदूत गब्रिएल नै थिए भन्ने कुरा जनाउँछ, किनकि “उहाँका स्वर्गदूत” भन्ने पद गब्रिएललाई नै निर्दिष्ट गरिएको पद हो।

स्वर्गदूतका यी वचनहरू, ‘म गब्रिएल हुँ, जो परमेश्वरको उपस्थितिमा उभिन्छु,’ ले देखाउँछन् कि उसले स्वर्गीय दरबारहरूमा उच्च आदरको स्थान धारण गर्दछ। जब उनी दानियेलकहाँ सन्देश लिएर आए, तब उनले भने, ‘यी कुराहरूमा मसँग दृढ रहने तिमीहरूका प्रधान माइकल [ख्रीष्ट] बाहेक अरू कोही छैन।’ दानियेल 10:21। मुक्तिदाताले प्रकाशको पुस्तकमा गब्रिएलको विषयमा यसरी बोल्नुहुन्छ कि, ‘उहाँले यसलाई आफ्ना दूतद्वारा आफ्ना सेवक यूहन्नालाई पठाई संकेतद्वारा प्रकट गर्नुभयो।’ प्रकाश 1:1।” द डिजायर अफ एजेस, 99.

गब्रिएल र अन्य स्वर्गदूतहरू मिलरको मनलाई मार्गदर्शन गर्न र “परमेश्वरका जनहरूका लागि सधैंदेखि अन्धकारमय रहेका भविष्यवाणीहरू उनको समझका लागि खोलीदिन” पठाइएका थिए। उनको सन्देश केवल उनको अध्ययन-पद्धतिद्वारा मात्र विकसित भएको थिएन, तर दैवीय प्रकाशद्वारा पनि भएको थियो। बाइबल अध्ययन गर्न उनले अपनाएको विधि नै उनको मनमा आएको थियो। जब परमेश्वरले हाम्रो मनमा सत्य ल्याउनुहुन्छ, तब त्यो बाइबललाई ठीकसँग विभाजन गर्ने प्रक्रियामार्फत सत्यमा पुग्नको विपरीत दैवीय प्रकाश हुन्छ। मिलरले दुवै गरे, तर “द डेली” विषयलाई मिलरले कसरी बुझ्न पुगे भन्ने प्रक्रियाको एक अङ्ग दैवीय प्रकाश अवश्य हुनुपर्छ।

मिलरले दानिएल अध्याय आठका पद नौदेखि बाह्रसम्ममा रहेको लिङ्गीय उतारचढावलाई पहिचान गर्न सक्ने थिएनन्, किनकि उनीसँग बाइबल र बाइबलीय भाषाहरू सम्बन्धी कुनै जानकारी नभएको एउटा कन्कोर्डेन्स मात्र थियो। “सुर” र “रुम” बीचको भिन्नता, जसलाई दुवैलाई “हटाइदिनु” भनेर अनुवाद गरिएको छ, उनले देख्ने थिएनन्। “मिक्दाश”

र “कोदेश” बीचको भिन्नता, जसलाई दुवैलाई “पवित्रस्थान” भनेर अनुवाद गरिएको छ, उनले देख्ने थिएनन्।

उसले बाइबलमा एक सय चार पटक पाइने “तमिद” शब्दको सत्य देख्न सक्ने थिएन। उसले देख्न नसकेको सत्य (जुन उसले देखेको सत्य पनि हो) यो थियो कि बाइबलमा हिब्रू शब्द “तमिद” एक सय चार पटक प्रयोग भएकोमध्ये, केवल दानियलको पुस्तकमा मात्र हिब्रू शब्द “तमिद” संज्ञाको रूपमा प्रयोग भएको छ। “तमिद” हिब्रू शब्द हो, जसको अर्थ “निरन्तर” हुन्छ, र दानियलको पुस्तकमा यसलाई “दैनिक” भनेर अनुवाद गरिएको छ।

दानिएलको पुस्तकमा मात्र यो शब्द संज्ञाको रूपमा प्रयोग गरिएको छ, र बाँकी उनान्सय पटक यो क्रियाविशेषणको रूपमा प्रयोग गरिएको छ। यस कारण, जब किङ् जेम्स बाइबलका अनुवादकहरूले दानिएलले यो शब्द पाँच पटक संज्ञाको रूपमा प्रयोग गरेको देखे, जबकि बाइबलका अन्य सबै लेखकहरूले यही शब्द उनान्सय पटक क्रियाविशेषणको रूपमा प्रयोग गरेका थिए, तब प्रमाणको भारले उनीहरूलाई दानिएलद्वारा गरिएको यस शब्दको संज्ञात्मक प्रयोगलाई सच्याउन बाध्य तुल्यायो। दानिएललाई सच्याउनका लागि, उनीहरूले वचनमा “बलिदान” भन्ने शब्द थपे, र यसरी एउटा संज्ञालाई क्रियाविशेषणमा परिणत गरे। अनि त्यसपछि अनुवादकहरूलाई सच्याउनका लागि, एलेन ह्वाइट यसरी अभिलेख गर्न प्रेरित भइन् कि उनले “‘Daily’ को सम्बन्धमा देखिन्, कि ‘sacrifice’ भन्ने शब्द मानिसको बुद्धिद्वारा पूर्ति गरिएको थियो, र त्यो मूल पाठको भाग होइन; तथा प्रभुले न्याय-घडीको पुकार दिनेहरूलाई यसको सही दृष्टिकोण दिनुभयो।”

मिलरले, आफ्नै साक्ष्यअनुसार, “दैनिक” लाई बुझ्न खोजिरहेका थिए, जुन कुरा उनले अन्ततः 2 थिस्सलोनीकीमा बुझे। तर, आफ्नै साक्ष्यअनुसार, कुनै शब्द बुझ्न खोज्दा उनी त्यस शब्द प्रयोग भएको प्रत्येक स्थानलाई विचार गर्ने गर्थे, र त्यो शब्द बाइबलमा अन्य उनान्सय पटक प्रयोग भएको छ। तैपनि “दैनिक” सम्बन्धी उनको साक्ष्य यस्तो छ कि उनले त्यसलाई दानियलको पुस्तकबाहेक कतै भेटेनन्, जब उनले यसो भने, “म पढ्दै गएँ, र दानियलमा बाहेक त्यो [दैनिक] पाइएका अन्य कुनै उदाहरण भेट्नु सकिँनँ।” मिलर केवल आफ्नो अध्ययन-पद्धतिद्वारा मात्र ती रत्नहरूसम्म पुग्याइएका थिएनन्, तर स्वर्गदूतहरूको सेवकाइद्वारा उनलाई दिइएको दैवी प्रकाशद्वारा पनि अगुवाइ गरिए।

यसैले “नित्य” सम्बन्धी उनको समझ सही थियो, तर सीमित थियो। उनी दानिएलको पुस्तकमा “नित्य” पाँच पटक उल्लेख गरिएकोमध्ये, “नित्य” “हटाइन्छ” भनेर उल्लेख भएका तीन पटकमध्ये एक पटकले बाँकी दुई पटकभन्दा भिन्न अर्थ जनाउँछ भन्ने कुरा चित्र्न सकेनन्। एक पटक “नित्य” हिब्रू शब्द “rum” सँग प्रयोग गरिएको छ र अन्य दुई पटक हिब्रू शब्द “sur” सँग प्रयोग गरिएको छ। यी दुवै शब्दहरूको अनुवाद “हटाउनु” गरिएको छ, तर दानिएल अध्याय आठ, पद एघारमा “rum” को अर्थ “उठाउनु र उच्च पार्नु” हुन्छ, र अध्याय एघार, पद एकतीस तथा अध्याय बाह्र, पद एघारमा “sur” शब्दको अर्थ “हटाउनु” हुन्छ।

बाबिलोनी आहार खाने-पिउने धर्मशास्त्रीहरू तर्क गर्छन् कि चाहे तिमी कुनै वस्तु हटाऊ, वा चाहे तिमी कुनै वस्तु माथि उठाऊ, दुवैले हटाइने एक प्रकारलाई प्रतिनिधित्व गर्छन्; त्यसैले यी दुवै शब्दहरू एउटै अर्थका रूपमा बुझिनुपर्छ। उनीहरू तर्क गर्छन् कि “the daily” तीनै ठाउँमा “taken away” भएको सधैं हटाउनु भन्ने अर्थ राख्छ; र यसो गर्दा तिनीहरूले दानिएल आफ्नो शब्द-चयनमा असावधान थिए भन्ने ठहर गर्छन्। उनीहरू यो कुरा स्पष्ट रूपमा भन्दैनन्, तर निष्कर्षतः उनीहरूले यही शिक्षा दिन्छन् कि दानिएलले ती तीनै प्रयोगमा “sur” भन्ने शब्द प्रयोग गर्नुपर्थ्यो, किनकि ती धर्मशास्त्रीहरूको मतअनुसार “the daily” हरेक पटक “taken away” हुँदा उनले उही एउटै अर्थ अभिप्रेत गरेका थिए।

तिनीहरूले अध्याय आठका पद एघारदेखि चौधसम्म “miqdash” र “qodesh” भन्ने शब्दहरूसित पनि यही काम गर्छन्, जसलाई दुवैलाई “पवित्रस्थान” भनी अनुवाद गरिएको छ। ती चार पदहरूमा “पवित्रस्थान” को प्रत्येक सन्दर्भमा, तिनीहरू ती सबैले परमेश्वरको पवित्रस्थानलाई नै जनाउँछन् भनेर जिद्दी गर्छन्। फेरि पनि त्यसै निष्कर्षका आधारमा, दानियलले ती तीनै सन्दर्भहरूमा केवल “qodesh” नै प्रयोग गर्नुपर्ने थियो, र पद एघारमा “miqdash” प्रयोग गर्नु हुँदैनथ्यो। मिलरले ती शब्दहरूबीचको भिन्नतालाई चिनेका हुँदैनथे, तर आधुनिक धर्मशास्त्रीहरूले चिन्छन्,

र जब तिनीहरूले त्यसलाई चिन्छन्, तब तिनीहरू कुनै भिन्नतालाई स्वीकार गर्नु हुँदैन भनेर जिद्दी गर्छन्। तथापि मिलर, जसले ती शब्दहरूबीचका भिन्नताहरूलाई चिनेका थिएनन्, आधुनिक धर्मशास्त्रीहरूको ठीक विपरीत समझमा पुगे।

वास्तविकता यो हो कि दानियेल अत्यन्त सावधान लेखक थिए, जसले हिब्रू भाषा जान्दथे, र जो आफ्नै समाजमा आफैमा अत्यन्त बुद्धिमान् भएका बाबेलका अन्य सबै ज्ञानी मानिसहरूभन्दा दस गुणा बढी बुद्धिमान् ठहराइएका थिए। यदि कसैले हिब्रू भाषाको उचित प्रयोग, र त्यसलाई उक्त विशेष इतिहासमा कसरी ठीक प्रकारले प्रस्तुत गरिनुपर्ने हो भन्ने जान्दथ्यो भने, त्यो दानियेल नै थियो। यदि दानियेलले फरक-फरक शब्दहरू प्रयोग गरे भने, त्यसको कारण तिनीहरूले भिन्न अर्थ व्यक्त गर्नका लागि नै प्रयोग गरिएका थिए, जसलाई उनले जानाजानी प्रस्तुत गर्न खोजेका थिए। “पवित्रस्थान” वा “हटाइदिनु” भनी अनुवाद गरिएका शब्दहरूको दानियेलद्वारा गरिएको पृथक् प्रयोगलाई जब स्वीकार गरिन्छ, तब तिनले “दैनिक” सम्बन्धी मिलरको बुझाइलाई समर्थन गर्दछन्, जसलाई मिलरले त्यही खण्डमै पहिचान गरेका थिए जहाँ पावलले सत्यलाई घृणा गर्नेहरू प्रबल भ्रम प्राप्त गर्नका लागि नियत भएका छन् भनी पहिचान गर्छन्।

सत्यलाई घृणा गर्ने र प्रबल भ्रम उत्पन्न गर्ने झूटलाई विश्वास गर्नेहरूलाई एफ्राइमका मतवालाहरूको रूपमा पनि प्रस्तुत गरिएको छ, जसलाई दुई वर्गमा चित्रित गरिएको छ। एक वर्ग विद्वान् नेतृत्व हो, र अर्को वर्ग अशिक्षित सर्वसाधारण हो, जसले विद्वान्हरूले उनीहरूलाई जे सिकाउँछन् त्यही मात्र सुन्नेछन्। तिनीहरू ती हुन् जो झूटको मुनि लुक्छन्, र जसले मृत्युसँग करार बाँध्छन्। तिनीहरू ती हुन् जसको प्राण हबक्कूक दुईमा उचालिएको छ, र तिनीहरू मत्ती पच्चीसका मूर्ख कुमारिकाहरू हुन्। तिनीहरू ती हुन् जसले मिलरको सपनाका आधारभूत सत्यहरूलाई अस्वीकार गर्छन्, जो अन्त्यमा दस गुणा उज्यालो भएर चम्कन्छन् (आधुनिक इसाएलका लागि दशौँ र अन्तिम परीक्षालाई प्रतिनिधित्व गर्दै), जसरी प्राचीन इसाएलका लागि दशौँ र अन्तिम परीक्षाद्वारा पूर्वछायांकित गरिएको थियो।

हामी यो अध्ययनलाई अर्को लेखमा निरन्तरता दिनेछौं।

अनि परमप्रभुले मोशालाई भन्नुभयो, “यस जातिले कहिलेसम्म मलाई तिरस्कार गरिरहनेछ? र मैले तिनीहरूका बीचमा देखाएका सबै चिन्हहरूका बावजुद तिनीहरूले कहिलेसम्म ममाथि विश्वास नगर्नेछन्? म तिनीहरूलाई महामारीले प्रहार गर्नेछु, र तिनीहरूलाई उत्तराधिकारबाट वञ्चित गर्नेछु, अनि तँबाट तिनीहरूभन्दा ठूलो र बलियो जाति बनाउनेछु।” तब मोशाले परमप्रभुलाई भने, “तब मिश्रवासीहरूले यो कुरा सुन्नेछन्, (किनकि तपाईंले आफ्नो सामर्थ्यद्वारा यस जातिलाई तिनीहरूका बीचबाट निकालेर ल्याउनुभएको हो) अनि तिनीहरूले यस देशका बासिन्दाहरूलाई भन्नेछन्; किनकि तिनीहरूले सुनेका छन् कि हे परमप्रभु, तपाईं यस जातिका बीचमा हुनुहुन्छ, कि हे परमप्रभु, तपाईं आमनेसामने देखिनुहुन्छ, र तपाईंको बादल तिनीहरूमाथि अडिएको छ, र तपाईं दिनमा बादलको खम्बामा र राति आगोको खम्बामा तिनीहरूका अघि अघि हिँड्नुहुन्छ। अब यदि तपाईंले यस सारा जातिलाई एकै मानिसझैं मार्नुभयो भने, तपाईंको कीर्ति सुनेका जातिहरूले यसो भन्नेछन्, ‘परमप्रभु यस जातिलाई आफूले तिनीहरूलाई शपथ खाएर दिनुभएको देशमा प्रवेश गराउन समर्थ हुनुभएन, त्यसैले उहाँले तिनीहरूलाई उजाड-स्थानमा मार्नुभयो।’” “अब, म बिन्ती गर्दछु, तपाईंले भन्नुभएअनुसार मेरा प्रभुको शक्ति महान् होस्, यसो भन्दै, ‘परमप्रभु धैर्यवान् हुनुहुन्छ, र अत्यन्त दयालु, अधर्म र अपराध क्षमा गर्नुहुन्छ, तर दोषीलाई कुनै पनि हालतमा निर्दोष ठहर गर्नुहुन्न, पितापुर्खाहरूको अधर्म छोराछोरीहरूमा तेस्रो र चौथो पुस्तासम्म ल्याउनुहुन्छ।’ म बिन्ती गर्दछु, तपाईंको महान् करुणाअनुसार यस जातिको अधर्म क्षमा गर्नुहोस्, जसरी तपाईंले मिश्रदेशदेखि अहिलेसम्म यस जातिलाई क्षमा गर्दै आउनुभएको छ।” अनि परमप्रभुले भन्नुभयो, “तेरो वचनअनुसार मैले क्षमा गरेको छु; तर म जिउँदो रहेसम्म, निश्चय नै सारा पृथ्वी परमप्रभुको महिमा ले भरिनेछ। किनकि ती सबै मानिसहरूले, जसले मेरो महिमा र मैले मिश्रदेशमा र उजाड-स्थानमा गरेका मेरा चमत्कारहरू देखेका छन्, र अहिले दसपटक मलाई परखे पनि मेरो वचन सुनेनन्; निश्चय नै तिनीहरूले त्यो देश देखेछैनन्, जुन मैले तिनीहरूका पितापुर्खाहरूलाई शपथ खाएर दिएको थिएँ; न त मलाई तिरस्कार गर्ने तिनीहरूमध्ये कसैले त्यो देखेछ। तर मेरो सेवक कालेब, किनकि त्यसमा भिन्न आत्मा थियो र त्यसले पूर्णरूपमा मेरो अनुसरण गरेको छ, त्यसलाई म त्यस देशमा प्रवेश गराउनेछु जहाँ त्यो गएको थियो; र त्यसको सन्तानले

त्यसलाई अधिकार गर्नेछ।” गन्ती 14:11-24।